

Дәрiхана ұйымына тауар-материалдық құндылықтардың келiп түсуi мен қабылдануы. Дәрiхана ұйымы жағдайында тауар-материалдық құндылықтарды кiрiстеу.

Факультет: Фармация
Топ: ФА12-002-02
Дайындаған: Орынбек.Б
Тексерген: Елшибеков К.М

ЖОСПАР

I Кіріспе

II Негізгі бөлім

- 1 Ақшалық заттарды жоспарлау әдістері
- 2 Өзге активті жоспарлау әдістері
- 4 Тауарлардың түсуін есептеу.
- 5 Тауарлардың түсуін жоспарлау.
- 6 Топтар бойынша тауарлардың түсу жоспары

III Қорытынды

IV Қолданылған әдебиеттер

Тауарайналымның ең маңызды бөлігі бұл-Тауар қоры .

Тауар қоры бұл-дәріханалардың фирмалардың мақсаты халықты дәрілік заттармен үздіксіз қамтамасыз ету мен қатар жоғарғы табыс табу болып табылады. Табыс табудың негізгі жолы-өзге активтер мен ақшалық заттар қорының оптималды мөлшерін түзеу. Айналымдағы заттардың төрттен үш бөлігін тауарлар құрайды. Тауарлық қор жыл бойына толтырылып отырылады.

Ақшалық заттар қорын нормалау.

Ақшалық формадағы айналымдық заттар дәріханада қысқа мерзімдік болады, сондықтан оларды жоспарлауда қарапайым. Ақшалық заттардың жалпы нормативін кассадағы ақшалық заттардың нормасы мен жолдағы ақшалық заттардың орташа сомасын жинақтау арқылы анықтайды.

Өзге активтерді нормалау.

Дәріхана ұйымдарында тауарлық қорлар мен ақшалық заттар қорын жоспарлаумен қатар өзге де материалды заттар қорын жоспарлау жүргізіледі: таралар, отын, дәрілік өсімдік шикізаттары және т.б

- Тауарлардың жіктелуі

- Орны бойынша
- Мөлшері бойынша
- Мерзімі бойынша
- Қолданылуы бойынша

- Қолданылуы бойынша:
- Күнделікті сатуды қамтамасыз ететін күнделікті тауарлық қор. Күнделікті сақтау қорларының құрамдас элементтеріне сауда қоры, күнделікті толтыру қоры, сақтандыру қоры жатады.
- Орналасқан жері бойынша:
- 1 бөлшек сауда желісіндегі
- 2 қойма мен базалардағы
- 3 жолдағы болып бөлінеді
- Мерзімі бойынша:
- Есептік тауарлар қорлары есеп беру мәлеметтері бойынша нақты бір датаға анықталады
- Бастапқы-жоспар кезеңнің соңындағы тауарлар қоры
- Соңғы –жоспар кезеңнің соңындағы тауарлар қоры
- Мөлшері бойынша:
- Минимальды-тауарларды әкелудің алдындағы кезеңге тән.
- Максимальды- тауарларды кезекті әкелу
- Орташа-минимальды және максимальды қорлардың арасындағы орташа арифметикалық немесе орташа хронологиялық ретінде есептеледі

- **Тауарлардың түсуін есептеу.**

- Берілген босату көлемін орындау және тауарлардың қоры болу үшін тауар жеткізушіден тауар сатып алу қамтамасыздығының сәйкестігі қажет. Босату көлемінің тауар қамтамасыздығы тауар түсуі деп аталады.

- 1 жылғы тауар түсу мөлшері (Т) тауар баланстың формуласын шығады:

-

-

$$T = P + O_a - O_b$$

- Мұндағы, O_a және O_b - тауар қорының жоспарланған уақыт басындағы және аяғындағы мөлшері;

- P- жоспарланған уақыттағы босату көлемі;

- **Тауарлардың түсуін жоспарлау**
- Дәріхана тауар айналымын жоспарлау тауар қоры мен тауарларды жабу балансын талап етеді, яғни тауарлардың жоспарлы уақыт түсуі.
- Тауар айналымның тауар жабу балансын құру және жоспарлы тауар түсуін барлық тауар түсу бойынша және тауар топтарының бөлек түсуімен анықталады.

$$T = P + O_2 - O_1$$

- Мұндағы, $T = 1$ жылдағы тауар түсуі;
- $P = 1$ жылдағы тауар босатылуы;
- $O_2 =$ жоспарланған жыл аяғындағы тауар қалдығы;
- $O_1 =$ жоспарланған жыл басындағы тауар қалдығы.

Тауар айналым тауар жабуының өзіндік құн бойынша есептеледі. Тауар жабу балансын құруды босатуға арналған тауарлардың қажеттілігін анықтайды және жоспарланған жыл аяғындағы тауар қорының нормативін құрудан басталады.

Мысалы: тауар айналымды жоспарлау жоспарланған жылға сату құны бойынша 130 000 тг. бекітілген. Сауда салымы 28% анықталды, немесе

36 000тг. Тауар айналымның өзіндік құн бойынша 94 000 тг. құрады (130 000- 36 000).

Жоспарланған уақыт басында күтілген қалдық 21 500 тг. құрайды. 1 күндік тауар қорының бекітілген норматив бойынша, жоспарланған уақыт аяғындағы қалдық анықталады. Біздің мысалда бекітілген норматив 75 күн мөлшерін құрайды, соммада:

$$\frac{94\,000}{360} \times 75 = 19\,500 \text{ тг.}$$

Тауар жабу балансы:

$$T = 94\,000 + 19\,500 - 21\,500 = 92\,000 \text{ тг.}$$

Сонымен, тауар түсуін 92 000 тг. жоспарлау қажет (өзіндік құн бойынша).

Тауар топтарының атаулары	Жоспарланған жыл басындағы тауар қалдығы (күтілген қор) – О ₁		Тауар айналым жоспары (босату)- Р		Норматив бойынша жоспарланған жыл аяғындағы тауар қалдығы		Тауарлардың түсу жоспары – Т	
	Көтерме бағам ең, тг.	Жалпы қалдыққа көп салмақ, %	Бөлшектік бағам ең, тг.	Көтерме бағам ең, тг.	Көтерме бағам ең, тг.	Жалпы қалдыққа көп салмақ, %	Бөлшектік бағам ең, тг.	Көтерме бағам ең, тг.
тауарлар Барлығы:	21500	100	130000	94000	19500	100	127000	92000

Қолданылған әдебиеттер

- Алматы: «Мектеп» баспасы, 2007. – 352 бет.
- Жоғарыға көтеріліңіз О.Д.Дайырбеков, Б.Е.Алтынбеков, Б.К.Торғауытов, У.И.Кенесариев, Т.С.Хайдарова Аурудың алдын алу және сақтандыру бойынша орысша-қазақша терминологиялық сөздік. Шымкент. “Ғасыр-Ш”, 2005 жыл.